

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Daniely Zemanové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **A. Ž.**, zastoupeného Mgr. Eduardem Benešem, advokátem se sídlem Na Rozcestí 6/1434, Praha 9, proti žalovanému: **Ministerstvo spravedlnosti**, se sídlem Vyšehradská 16, Praha 2, o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Ca 329/2006 - 97,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci stěžovatele, advokátu Mgr. Eduardu Benešovi, se sídlem Na Rozcestí 6, Praha 9, **se přiznává** odměna v částce 2856 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností napadá v záhlaví označený rozsudek Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“). Tímto rozhodnutím byla zamítnuta žaloba stěžovatele, již se domáhal ochrany před nezákonným zásahem žalovaného, který spatřoval ve vydání vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 345/1999 Sb., kterou se vydává řád výkonu trestu odnětí svobody, a dále ve vydání vnitřního řádu Věznice Plzeň ze dne 1. 7. 2004.

Stěžovatel označil jako důvody kasační stížnosti skutečnosti uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“), tj. namítá nezákonnost rozhodnutí městského soudu z důvodu nesprávného posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Dle názoru stěžovatele presumce, že podzákonný předpis nenaplnuje pojmové znaky a tedy nemůže být „nezákonným zásahem“, nemá oporu v judikatuře Evropského soudu pro lidská práva. Stěžovatel cituje z vybraných judikátů uvedeného soudu a v závěru kasační

stížnosti navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek městského soudu zrušil a soud zavázal také ke zrušení obou shora jmenovaných podzákonných předpisů moci výkonné pro jejich nesoulad s principy obsaženými v čl. 2 odst. 3 Ústavy ČR.

Z obsahu předloženého soudního spisu vyplynuly pro věc následující podstatné skutečnosti:

Žalobou podanou u městského soudu se stěžovatel domáhal ochrany před nezákonným zásahem žalovaného, který spatřoval ve vydání vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 345/1999 Sb., kterou se vydává řád výkonu trestu odnětí svobody, a ve vydání vnitřního řádu Věznice Plzeň ze dne 1. 7. 2004. Stěžovatel žádal o zrušení uvedených předpisů a uložení povinnosti žalovanému, aby při tvorbě norem nižší právní síly plně respektoval čl. 2 odst. 3 a 4 Ústavy ČR a zajistil jejich dodržování i ze strany dalších subjektů spadajících pod jeho pravomoc.

Městský soud o podané žalobě rozhodl usnesením ze dne 11. 3. 2005, č. j. 5 Ca 176/2004 - 41, tak, že ji odmítl. Odkázal na znění ustanovení § 82 s. ř. s., které stanoví, co je možno považovat za nezákonný zásah, a v této souvislosti uvedl, že ačkoli pojmy „zásah, pokyn, donucení“ nejsou zákonem přesně definovány, nelze vydání právních předpisů považovat za nezákonný zásah ve smyslu zmiňovaného ustanovení. Městský soud uzavřel, že nedostatek pravomoci soudů ve správním soudnictví přezkoumávat či rušit právní předpisy brání meritornímu projednání věci, a tedy zakládá neodstranitelný nedostatek podmínek řízení mající za následek odmítnutí žaloby podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 20. 9. 2006, č. j. 3 Aps 4/2005 - 63, usnesení městského soudu zrušil. V rámci meritorního posouzení věci se ztotožnil s jeho právním názorem v té části rozhodnutí, v níž městský soud dovodil, že vydání právních předpisů nelze považovat za nezákonný zásah, proti němuž by bylo možno žádat ochranu ve správním soudnictví. Dospěl však k odlišnému závěru ohledně posuzování splnění podmínek § 82 s. ř. s., které je nutno považovat za rozhodování o věci samé. Proto, zvažoval-li městský soud splnění jednotlivých podmínek, kterými je nezákonný zásah definován, a dospěl-li k závěru, že tyto nejsou naplněny, nejednalo se o nedostatek podmínek řízení podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., ale o nesplnění definičních znaků nezákonného zásahu podle § 82 s. ř. s. Žaloba je v takovém případě podle ustanovení § 87 odst. 3 s. ř. s. nedůvodná, nikoli neprojednatelná. Přestože tedy v samotném hmotněprávním posouzení důvodnosti žaloby Nejvyšší správní soud napadené rozhodnutí městského soudu nezpochybnil, byl v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 s. ř. s. povinen z úřední povinnosti městskému soudu vytknout nesprávnou formu rozhodnutí jakožto vadu řízení před soudem, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Je-li totiž návrh soudem odmítnut, má toto rozhodnutí pro navrhovatele jiné právní důsledky nežli meritorní zamítnutí žaloby.

Městský soud, vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem, znovu ve věci rozhodl tak, že žalobu zamítl. V odůvodnění zopakoval již jednou vyslovený názor, dle něhož za nezákonný zásah ve smyslu § 82 s. ř. s. nelze považovat vydání právního předpisu. Městský soud zdůraznil, že tento právní názor vyslovil v této

věci v rozsudku č. j. 3 Aps 4/2005 - 63 Nejvyšší správní soud a městský soud byl tímto právním názorem při svém rozhodování vázán.

Podle ustanovení § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. je kasační stížnost nepřipustná proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu.

Vázanost právním názorem Nejvyššího správního soudu vyplývá z ustanovení § 110 odst. 3 s. ř. s. a znamená povinnost krajského soudu (zde městského soudu), jehož rozhodnutí bylo zrušeno, respektovat v novém rozhodnutí právní názor vyslovený Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí. V případě opakované kasační stížnosti směřující proti novému rozhodnutí krajského soudu (městského soudu) pak lze pouze namítat, že se tento soud závazným názorem Nejvyššího správního soudu neřídil. Uvedené závěry Nejvyšší správní soud vyslovil již ve svém rozhodnutí ze dne 8. 4. 2005, č. j. 7 Azs 338/2004 - 106, publikovaném na www.nssoud.cz: *„Pokud se stěžovatel v kasační stížnosti podané proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem, dovolává stížních důvodů v předchozí kasační stížnosti již jednou uplatněných a Nejvyšším správním soudem věcně přezkoumaných, je kasační stížnost v této části nepřipustná podle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s.“*

Z výše uvedeného vyplývá, že účelem ustanovení § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. je zamezit opakovanému přezkumu Nejvyšším správním soudem ve věcech, ve kterých již jedenkrát svůj právní názor na výklad hmotného práva závazný pro soud nižšího stupně vyslovil, a to v situaci, kdy se soud nižšího stupně tímto právním názorem řídil, jako tomu je v právě posuzované věci. Podrobení takového rozhodnutí krajského (městského) soudu novému přezkumu v rámci řízení o kasační stížnosti by bylo nadbytečným a postrádajícím smysl.

V nyní posuzovaném případě byla Nejvyššímu správnímu soudu předložena kasační stížnost podaná stěžovatelem opětovně poté, co městský soud ve věci znovu rozhodl a v tomto rozhodnutí respektoval právní závěry Nejvyššího správního soudu vyslovené v předcházejícím rozhodnutí. V kasační stížnosti stěžovatel brojí proti nesprávnému právnímu posouzení, tj. proti meritornímu posouzení věci, které Nejvyšší správní soud (i přes procesní pochybení městského soudu) v předchozím rozhodnutí učinil předmětem přezkumu a vyslovil se k důvodnosti stěžovatelem podané žaloby. Kasační námitka poukazující na nerespektování závazného právního názoru ve smyslu ustanovení § 104 odst. 3 písm. a), věty za středníkem, s. ř. s. stěžovatelem v kasační stížnosti uplatněna nebyla.

Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl podle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. ve spojení s § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. jako nepřipustnou.

Za dané procesní situace Nejvyšší správní soud neshledal ani důvody pro přerušení řízení, které zástupce stěžovatele navrhoval v podání učiněném elektronicky dne 8. 12. 2008. Nejvyšší správní soud v dané souvislosti podotýká, že v souzené věci se nejednalo o aplikaci ustanovení § 76 odst. 6 zákona č. 169/1999 Sb., jako tomu

je ve věci vedené pod sp. zn. 9 As 2/2008, v níž je řízení z důvodu předložení návrhu na zrušení uvedeného zákonného ustanovení Ústavnímu soudu přerušeno.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 3 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Stěžovateli byl pro řízení o kasační stížnosti ustanoven usnesením Městského soudu v Praze ze dne 31. 10. 2008, č. j. 5 Ca 329/2006 - 106, zástupce Mgr. Eduard Beneš, advokát se sídlem Na Rozcestí 6, Praha 9. Ustanovenému zástupci stěžovatele byla přiznána odměna v částce 2400 Kč, a to za jeden úkon právní služby (převzetí a příprava zastoupení) podle § 11 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů (advokátní tarif). Odměna byla vypočtena podle ustanovení § 9 odst. 3 písm. f), ve spojení s § 7 bod 5., advokátního tarifu tak, že za jeden úkon právní služby byla stanovena odměna ve výši 2100 Kč a k ní náleží náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky. Vzhledem k tomu, že ustanovený advokát je plátcem daně z přidané hodnoty, byla k takto vypočtené odměně připočtena i daň z přidané hodnoty v částce 456 Kč. Náklady právního zastoupení stěžovatele nese v souladu s ustanovením § 35 odst. 8 s. ř. s. stát.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. března 2009

Mgr. Daniela Zemanová
předsedkyně senátu